

دو

1572

۴

۱۴۴

سیدنا

www.ketab.ir

میثاق طلبگی / دفتر اول

رسم طلبگی

محمد عالم زاده نوری

سرشناسه: عالم زاده نوری، محمد، ۱۳۴۹.
 عنوان: میثاق طلبگی، دفتر اول، رسم طلبگی.
 تکرار و نام پدیدآور: مؤلف محمد عالم زاده نوری؛ به سفارش و نظارت مدیریت اخلاق و تربیت معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه
 مشخصات نشر: قم: مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری: ۱۴۴ ص.
 شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۵۵۰ - ۴۲ - ۷
 وضعیت فهرست نویسی: قیفا
 یادداشت: کتابنامه: ص ۱۳۹-۱۴۴؛ همچنین به صورت زیر نویس.
 موضوع: طلاب - راه و رسم زندگی.
 موضوع: حوزه های علمیه.
 موضوع: هدف ها و نقش ها.
 شایسته افزوده: حوزه علمیه قم - مرکز مدیریت حوزه های علمیه.
 شناسه افزوده: حوزه علمیه قم - مدیریت اخلاق و تربیت معاونت تهذیب و تربیت
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۲۵۴/۷/ ۶۲۵۹ BP
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۶۵۶
 شماره کتاب شناسی: ۴۳۷۶۳۱

میثاق طلبگی / دفتر اول

رسم طلبگی

به سفارش و نظارت:

مدیریت اخلاق و تربیت معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه

مؤلف: محمد عالم زاده نوری

ناشر: مرکز مدیریت حوزه های علمیه

نوبت چاپ: بهار / بهار ۱۳۹۸

شمارگان: ۳۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

صفحه آرای و طراحی جلد: گروه هنر

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۷۵۵۰ - ۴۲ - ۷

* تمامی حقوق برای معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه محفوظ است *

نشانی: قم، انتهای بلوار پیامبر اعظم (ص)، مجتمع دارالولاية،

معاونت تهذیب و تربیت حوزه های علمیه

www.tahzib-howzeh.ir

مراکز پخش:

قم، خیابان روح الله، روبه روی مجتمع ناشران، نمایشگاه کتاب حوزه های علمیه

۲۵-۳۷۷۳۵۵۴۷

قم، مدرسه علمیه دارالشفاء، فروشگاه انتشارات مرکز مدیریت حوزه های علمیه

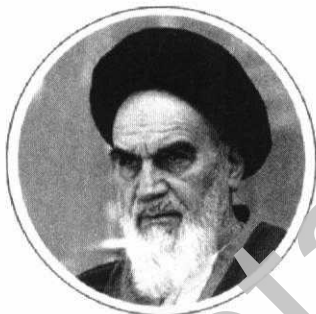
۲۵-۳۷۷۴۸۳۸۳

آمده ام تا تو برویانی ام
گم شده این شب ظلمانی ام
شریت پرواز بنوشانی ام
چله نشین شب طوفانی ام
آمده ام تا که به خود خوانی ام
در عطش عشق بسوزانی ام
عاشق یک جرعه روحانی ام
دیر زمانی است که بارانی ام

دیر زمانی است که بارانی ام
آمده ام خسته و چشم انتظار
آمده ام تا تو رهسایه کنی
آمده ام با عطشی آتشین
آمده ام چشم به راهت نهم
آمدم ای فجر سپید امید
تشنه ام ای دوست صدایم بزن
باز هوای غزلم ابری است

من متواضعانه و به عنوان یک پدر پیر از همه فرزندان و عزیزان روحانی خود می خواهم که در زمانی که خداوند بر علماء و روحانیون منت نهاده است و اداره کشور بزرگ و تبلیغ رسالت انبیاء را به آنان محول فرموده است از زی روحانی خود خارج نشوید و از گرایش به تجملات و زرق و برق دنیا که دامن شأن روحانیت و اختلال نظام جمهوری اسلامی ایران است پرهیز کنند و بر حذر باشند که هیچ آفت و خطری برای روحانیت و برای دنیا و آخرت آنان بالاتر از توجه به رفاه و حرکت در مسیر دنیا نیست.

مسأله دکتری افتخاری، خوب، البته این یک افتخار است که این دانشگاه
این اظهار محبت را به ما بکند؛ لیکن من اهل دکتری نیستم؛ همان طلبگی
ما کافی است. اگر بتوانیم به میثاق طلبگی تعهد و پایبند بمانیم - که
قولاً و فعلاً این میثاق را از دوران نوجوانی و جوانی با خدای متعال بستیم -
اگر خداوند کمک کند و ما بتوانیم این میثاق را حفظ کنیم و در همین عالم
طلبگی پیش برویم، من این را ترجیح می‌دهم. شما لطفاً کردید و این
برای ما هم مایه مباهات است، لیکن من پیشنهاد شما را قبول نمی‌کنم.

مقام معظم رهبری دامت برکاته در یکی از دیدارها با مسئولان وزارت علوم

در پاسخ به پیشنهاد اعطای دکتری افتخاری به ایشان

فهرست مطالب

۱۳.....	مقدمه.....
۱۵.....	پیش گفتار.....
۲۳.....	فصل اول: هویت صنفی طلبه و معنای طلبگی.....
۲۵.....	الف) فلسفه پیدایش و رسالت در حاکمیت.....
۲۳.....	ب) کار طلبگی.....
۳۷.....	ج) نصاب طلبگی.....
۴۴.....	د) آینده کاری طلبه.....
۴۹.....	پرسش.....
۵۱.....	فصل دوم: طلبه در دوره رشد و تحصیل.....
۵۲.....	ضرورت تحصیل.....
۵۳.....	الف) ارزش تفقه.....
۵۴.....	ب) سربازان نبرد فرهنگی.....
۵۵.....	ج) نهال فروشی حوزه.....
۵۷.....	د) ثمرات متفاوت.....
۵۸.....	هـ) یاوران امام عصر علیه السلام
۶۱.....	پرسش.....

فصل سوم: ویژگی های کنونی حوزه..... ۶۳

الف) کمبود منابع انسانی در حوزه..... ۶۳

ب) حوزه، بهترین پایگاه آشنایی با دین..... ۶۸

پرسش..... ۷۱

فصل چهارم: روند کلی فعالیت های طلبه..... ۷۳

الف) دوران زندگی حوزویان..... ۷۴

ب) دورهٔ رشد و تحصیل..... ۷۵

ج) فعالیت های فرهنگی در برنامهٔ عملی طلبه..... ۷۷

پرسش..... ۸۱

فصل پنجم: کارآمدی اجتماع طلبه..... ۸۳

الف) کارآمدی در فهم دین و تشخیص بدعت از سنت..... ۹۶

ب) کارآمدی در انتقال معارف و ابلاغ دین..... ۹۷

ج) کارآمدی در تربیت..... ۱۰۰

د) کارآمدی در مهارت های عمومی..... ۱۰۰

ه) به دست آوردن کارآمدی..... ۱۰۱

پرسش..... ۱۰۳

فصل ششم: طلبه و انقلاب اسلامی..... ۱۰۵

پرسش ها..... ۱۰۶

مبانی..... ۱۰۷

حقیقت انقلاب و ماهیت «طلبه انقلابی»..... ۱۱۳

ویژگی های طلبهٔ انقلابی..... ۱۲۲

اعتقاد به حضور حداکثری دین در اداره جامعه..... ۱۲۲

- مجاهدت و استقامت ۱۲۴
- هدفمندی و رسالت‌مداری ۱۲۶
- اصلاح، تحول خواهی و پیش‌برندگی ۱۲۸
- نگاه کلان، بین‌المللی و تاریخی ۱۳۰
- دشمن‌شناسی ۱۳۲
- اعتقاد به سنن الهی ۱۳۳
- اراده جمعی و فعالیت گروهی و ساختارمند ۱۳۵
- آشنایی تخصصی با معارف دینی ۱۳۹
- دیگر صفات ۱۴۰
- طلبه انقلابی چه چیز نیست؟ ۱۴۰
- انقلابی بودن؛ وظیفه همگانی یا کفایتی ۱۴۲
- معرفی منابع ۱۴۵
- کتاب نامه ۱۴۸

مقدمه:

وَمَنْ أَحْسَنُ نَوْهً مَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ.^۱

مسیر علم آموزی و عمل به دستورات دینی و پاسداری از مرز دین و باورهای اسلامی مسیر انبیا و اولیا و بندگان برگزیده خدا است. طلاب علوم دینی که قدم در میدان علم و عمل میگذارند از مصادیق آیه فوق و از بهترین بندگان خدا هستند. طلاب راستین علوم دینی، هم دعوت به سوی خدا می کنند و دارای عمل صالح اند و هم در گفتار و رفتار تسلیم دستورات دین و از مصادیق مسلمان واقعی می باشند. آگاهی طلاب از رسالت حوزه و زئی طلبگی و ارزش و جایگاه سربری حضرت ولی عصر (عج) شناخت آنها را نسبت به خود و ارزش و جایگاه مسئولیت سنگینی که بر عهده گرفته اند بیشتر می کند و این شناخت در ایجاد روحیه کرامت و خودباوری و ایجاد انگیزه در التزام به اقتضائات طلبگی بسیار مؤثر است.

مدیریت اخلاق و تربیت معاونت تهذیب و تربیت در نظر دارد با استعانت از خداوند متعال و توجهات خاصه حضرت ولی عصر (عج) و با بهره گیری از عالمان فاضل و کارشناسان تربیت اخلاقی در ایجاد بینش صحیح نسبت به راه و رسم

۱. و کیست خوش گفتار تر از آن کس که به سوی خدا دعوت نماید و کار نیک کند و گوید من [در برابر خدا] از تسلیم شدگانم. (فصلت، آیه ۳۳)

طلبگی تدابیری اتخاذ نماید. چاپ مجموعه کتاب‌های «میثاق طلبگی» و برپایی دوره تربیت اخلاقی با همین نام برای طلاب جدید ورود در راستای همین هدف است. دفتر امور تربیت اخلاقی وظیفه خود می‌داند از فاضل ارجمند جناب حجت الاسلام والمسلمین محمد عالم زاده نوری که از سالیان متمادی دغدغه ارتقای سطح بینش و خودباوری طلاب را داشته و با قلمی روان و اشرافی کامل نسبت به فضای طلبگی، برای آشنایی طلاب با نظام حوزه، اقدام به تدوین کتاب حاضر نموده تقدیر و تشکر نماید.

مدیریت اخلاق و تربیت

معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه

پیش گفتار

حوزه‌های علمیه شیعه همواره کانون تربیت نخبگان و فرزاندانی بوده که رسالت پاسداری از معارف اسلامی و انتشار آن را در طول اعصار و قرون بردوش داشته‌اند. دانشمندانی که با سلاح علم و کلام و قلم، به احیا و اصلاح جوامع انسانی همت گمارند و واسطه فیض دریافت سام خدا و کسب معرفت و بصیرت گردند.

آیین آسمانی اسلام که باندای «إِنِّیْ بِاسْمِ رَبِّکَ الَّذِیْ خَلَقَ» بر کره خاکی فرود آمد، چنان بر تربیت این مرزبانان اعتقادی و مرییان انسانیت ارج نهاد که به اندک زمانی، وجهه غالب اجتماع اسلامی، وجهه علم‌آموزی و دانش‌پژوهی گشت و در دامن گسترده آن، حوزه‌های پررونق علمی و دانش‌های فراوان اسلامی پدید آمد. قرآن کریم خود بنیانگذار حوزه‌های اسلام‌پژوهی و اسلام‌گسترش بود و فرمان «لِیَتَفَقَّهُوْا فِی الدِّیْنِ وَ لِیُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَیْهِمْ»^۱ صادر کرد. پیام‌آور این کتاب دانشمندان دینی را مثال ستارگان آسمان دانست که بدان‌ها تاریکی‌ها زدوده می‌شود.

امیرمؤمنان (علیه السلام) در خطاب معروف خود به کمیل هرآن که با کتاب و دانشمند ربانی و نه دانش‌آموز در راه رستگاری باشد، فرومایه‌ای ناچیز می‌شمارد که به هر

۱. تا [دسته‌ای بمانند و] در دین آگاهی پیدا کنند و قوم خود را وقتی به سوی آنان بازگشتند بیم دهند باشد.

(توبه، آیه ۱۲۲)

۲. قَالَ النَّبِیُّ ﷺ: اِنَّ مَثَلَ الْعُلَمَاءِ فِی الْاَرْضِ کَمَثَلِ النُّجُومِ فِی السَّمَاءِ یُهْتَدٰی بِهَا فِی ظُلُمَاتِ الْبَحْرِ (منیة

المرید، ص ۱۰۴)

بانگی و با هربادی به سویی روان گردد.^۱

«حوزه علمیه» مرکز پرورش آن دانشمندان ربانی است و «طلبه» همان آموزنده و جوینده‌ای که در مسیر «شدن» قرار گرفته است. طلبه امروز رهبر دینی و پیشوای فکری فردای جامعه است و گنجینه‌ای در اختیار دارد که بهره‌مندی از آن معماری «تمدن بزرگ اسلامی» را در جامعه جهانی ضمانت می‌کند.

آنان که معنای عمیق انتظار را به خوبی آموخته‌اند و چشم به راه پیدایش آن فردای تابناک در جهان غم‌زده امروزند، تربیت این نخبگان و فرزندگان و مصلحان اجتماعی را جز از حوزه‌های علمیه و از سیمای همین طلبه‌های امروز سراغ نمی‌گیرند. بی‌تردید تلاش برای پرورش جامع طلاب و خدمت به فرایند رشد و تعالی آنان، مسیر آن آرمان جهانی را هموار می‌سازد. آن افق تابناک را نزدیک ترمی سازد.

طلاب علوم دینی که به هدف سربازی امام عصر (علیه السلام) و پاسداری از آیین حیات آفرین الهی، متاع اندک دنیا را رها کرده و از برخورداری‌ها و نعمت‌های آن چشم پوشیده و در یک معامله بزرگ با خدا، به سوی حوزه‌های علمیه رو کرده‌اند، طی سال‌های متمادی و در یک فرایند پرپیچ و خم و دشوار، گوهر وجود خود را در کانون آموزش و پرورش حوزوی جلا بخشیده و به مرور زمان مشعل داران هدایت و سفیران دین آسمانی خواهند شد.

این فرایند طولانی مدت در میانه راه با مشکلات و آسیب‌های فراوانی روبرو است و جز به صبر و بصرو معرفت و استقامت کامل نخواهد شد.

وَلَا يَحْمِلُ هَذَا الْعِلْمَ إِلَّا أَهْلُ الْبَصْرِ وَالصَّبْرِ^۲

این پرچم را حمل نمی‌کند، مگر اهل بصیرت و صبر.

۱. النَّاسُ ثَلَاثَةٌ قَعَالِمٌ رَبَّانِيٌّ وَمُتَعَلِّمٌ عَلَى سَبِيلِ نَجَاةٍ وَهَمَجٌ رَعَاةٌ. (نهج البلاغه، حکمت ۱۴۷)

۲. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۳.

از این رو طلبه باید پیش از ورود به طلبگی و همواره در حین آن، بصیرت و معرفت لازم را برای این حرکت مقدس کسب کند. امام صادق (ع) فرمودند:

الْعَامِلُ عَلَى غَيْرِ بَصِيرَةٍ كَالسَّائِرِ عَلَى غَيْرِ الطَّرِيقِ لَا يَزِيدُهُ سُرْعَةُ السَّيْرِ إِلَّا بُعْدًا؛^۱

کسی که بدون بصیرت عمل کند، مانند کسی است که در بی‌راهه می‌رود. هرچه سریع‌تر حرکت کند دورتر می‌گردد.

امام علی (ع) نیز به کمیل فرمودند:

يا كميل ما من حركة إلا وأنت محتاج فيها إلى معرفة؛^۲

کمیل! هیچ حرکت و رفتاری نیست مگر آنکه تو در آن نیاز به معرفت داری.

برای تبیین نیاز به بصیرت راه طولانی در پیش نداریم. به دلیل عقلانی و تجربی نیز می‌توان نیاز به بصیرت را نشان داد. همه ما وقتی وارد محیط جدیدی می‌شویم تلاش می‌کنیم «دید کامل و اطلاعات جامعی» از آن به دست آوریم که در استفاده بهینه از آن محیط موفق تر باشیم. احتمالاً همه ما زمانی که برای اول بار به مدرسه علمیه وارد شدیم در جست‌وجوی امکانات مدرسه، مراکز اداری، جهت قبله، محل کتابخانه، نمازخانه، پارکینگ، حمام و... زمانی را صرف کرده‌ایم و اکنون از صرف آن زمان نیز خرسندیم. با اینکه نهایت استقرار ما در آن مدرسه بیش از چند سال نیست.

کسی که طلبگی را برای آینده خود برگزیده است، در فضای جدیدی پانهاده که حدود شصت سال در آن استقرار خواهد داشت و آینده شخصی خرد- بلکه آخرت و ابدیت خود- را بدان رقم خواهد زد؛ از این جهت برای حیات حوزوی خود نیاز به معرفت دارد. یعنی همان دید کامل و اطلاعات جامع رانه تنها در مورد فضای مادی و داخلی مدرسه علمیه بلکه برای کل حوزه باید به دست آورد تا بهره‌ا از حوزه

۱. کلینی، الکافی، ج ۱، ص ۴۳.

۲. ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۱۷۱.

کامل تر شود. طلبه با ورود به عالم طلبگی نقشه‌ای برای تمام عمر خود می‌کشد. بنابراین لازم است که متناسب با این سرمایه عظیم شصت ساله آگاهی‌های لازم را کسب کند و به فراز و فرود نظام روحانیت آشنا گردد.

به سیرت به معنای چشم باز داشتن و از بالا نگاه کردن است. وقتی صحنه‌ای را از بالا نگاه می‌کنیم، اشراف و احاطه ما بسیار بیش از زمانی است که از درون به آن می‌پردازیم. وقتی وارد شهری می‌شویم آسان‌ترین راه برای آشنایی با آن، تهیه نقشه است، نه گشت و گذار لذت بخش در آن. تهیه نقشه شهر، نگاه به شهر از بالا، یعنی از چشم یک پرده یا از داخل هواپیماست، و این به معنای صرف نظر از جزئیات و پرداختن به روابط و نسبت کلان است. در مقابل، گشت و گذار در شهر به معنای دقت در جزئیات آن است که اثری و زمان فراوانی می‌طلبد و در نهایت نیز معلوم نیست تجسم درستی از شهر بران ما بدید آورد؛ بلکه گاهی حیرت نیز می‌آفریند. امام علی (علیه السلام) به حارث بن حوط فرمود:

يَا حَارِثُ إِنَّكَ نَظَرْتَ تَحْتَكَ وَأَنْتَ ظَرْفُوكَ فَحَرِّتُ^۱

ای حارث تو به زیر پایت نگاه کرده‌ای و بالا را ندیده‌ای، لذا حیران و سرگردان شده‌ای.

برای ایمنی از این حیرت و سرگردانی به معرفت نیاز داریم. یعنی باید حوزه علمیه را فارغ از همه جزئیات از نقطه‌ای بسیار بالا ببینیم و روابط و نسبت‌های کلان آن را به خوبی بشناسیم.

شاید طلبه‌هایی را دیده باشیم که پس از سال‌ها تحصیل پرنشاط و تلاش فراوان علمی به کارهایی مانند فعالیت‌های خدماتی، ویراستاری و کارمندی روی آورده‌اند. کارهایی که با رسالت اصیل حوزه‌های علمیه و با حجم تحصیل و تلاش

طلبه در دوره رشد تناسب ندارد و امتداد آرمان این نهاد به شمار نمی‌رود. این رخداد نامبارک، برخاسته از عدم بصیرت صنفی و فراموشی هویت یا غفلت از آن است. بحران تصمیم‌گیری و نازل بودن سطح انتخاب در میان طلاب نیز ناشی از همین کاستی و مولود عدم تثبیت هویت در ساختار روانی آنان است.

این دغدغه که «آیا طلبه بهره اجتماعی خوبی خواهد داشت و ثمره ویژه‌ای بر وجود او مترتب خواهد شد؟» و این شبهه که «آیا این همه درس و بحث و تحصیل و تلاش با خدماتی که در آینده بردوش طلبه نهاده می‌شود و از او انتظار می‌رود تناسب دارد یا نه؟» و این اندیشه که «در شرایط موجود جامعه، بستر کدام خدمت بزرگ اجتماعی برای طلبه فراهم است؟» و... همه از مقوله هویت صنفی طلبه است.

این نگرانی‌ها و ابهامات - حصراً در آغاز طلبگی - بسیار است. اینکه «طلبه برای سامان‌دهی فعالیت‌های خود و بهره‌مندی بهینه از طلبگی‌اش به دنبال چه باشد؟»، «چگونه و چه میزان درس بخواند؟»، «چه موقع و با چه کسی ازدواج کند؟»، «چه شرایط خاصی را برای زندگی در نظر گیرد؟»، «چگونه استعداد خود را تشخیص دهد؟»، «از مراکز تخصصی و مؤسسات وابسته به حوزه استقبال کند یا نکند؟»، «چه زمانی ملبس شود؟»، «از چه زمانی و با چه سرعتی به تبلیغ رود؟» و... پرسش‌هایی در این زمینه است.^۱

بررسی این مسائل دوگونه است؛ صورت اول این است که هر یک از آنها از نگاه مسئولان، متولیان، مدیران، کارگزاران، مراجع و خلاصه کسان مهم دیگر حل شود. در این بررسی، وظایف دیگران کشف می‌شود و انواع اقداماتی که آن دیگران در جهت اصلاح شرایط موجود می‌توانند انجام دهند پیشنهاد می‌گردد؛ اقداماتی که اگر صورت پذیرد زمینه رشد و تربیت بهینه طلبه فراهم‌تر و احتمال رسیدن او به اهداف

۱. فهرست بلندی از این موضوعات را در دفتر اول از کتاب راه و رسم طلبگی ببینید.

بلند، بیشتر می شود. حاصل این بررسی ها مجموعه پیشنهادهایی است که باید به همان مسئولان و مدیران عرضه شود تا اگر فرصت مطالعه یا امکان و اختیار اجرای آن را داشته باشند، با اجرای آن امید بهبود وضع کنونی پدید آید. در این موارد تنها در صورتی مشکلات و محدودیت های ما کم می شود که دیگران اقدامی و حرکتی داشته باشند و به وظایف خود عمل کنند. صورت دیگر، حل مسئله و ارائه راهکار برای شخص طلبه بدون در نظر گرفتن اراده دیگران است. در این نگاه فرض می شود که دیگران، برای طلبه هیچ اقدامی نمی کنند و لاقبل در زمان های نزدیک، وضعیت موجود تغییر چشم گیری نخواهد داشت، آن گاه وظیفه طلبه و مهم ترین یا مؤثرترین اقدامات او در چنین ظرفی زمانی در حوزه اراده او نه دیگران - کشف خواهد شد. در نگاه اول مشکل دیگران حل می شود اما در نگاه دوم مشکل طلبه مد نظر قرار گرفته است، از این توصیه های برآمده از این نگاه خطاب به شخص طلبه است نه دیگران. به او توصیه می شود که از همه دیگران قطع امید کند و انتظار یاری از آنان نداشته باشد و با استفاده از امکان و فرصتی که خود در اختیار دارد و در همین نظام موجود با بهترین برنامه ریزی به بالاترین سطح شکوفایی دست یابد. گویا هر مشاوری در برخورد با مخاطب و مراجع خود - همین رویکردی را باید برگزیند زیرا رویکرد اول از زبان مشاور، به احساس درماندگی و ابراز ناتوانی دامن می زند و جز معنای ناله کردن یا هم ناله شدن ندارد؛ اما رویکرد دوم جنوی ناله و ناله را می گیرد و راه گشودن گره ها را به دست همت و اقدام و مجاهدت می نمایاند. دفتر حاضر با چنین رویکردی نگاشته شده و به همین جهت تنها با طلاب مبتدی - نه مسئولان و کارگزاران حوزه - سخن می گوید.

این اثر گزیده و بازنگاری آثار قدیم نگارنده خصوصاً کتاب راه و رسم طلبگی است؛ البته یک فصل جدید با عنوان «طلبه و انقلاب اسلامی» به آن افزوده شده که برای اول بار نشر می یابد. غرض اصلی از تدوین این نوشتار «اعطای بینش کلی نسبت به هویت

طلبگی و برنامه‌ریزی صحیح به طلابِ ورودیِ جدیدِ حوزه‌های علمیه است و تلاش شده به اصلاح پاره‌ای از تصورات، مفروضات و انتظارات پیشین طلبه - که ناشی از آشنایی سطحی با حوزه است - بپردازد. امید که پرتو عنایات آفتاب چهاردهم علیه السلام بر این اثر ناچیز بتابد و مورد قبول پروردگار قرار گیرد. ان شاء الله

در پایان از دفتر مطالعات تهذیبی و تربیتی معاونت تهذیب که بازبینی، اصلاح و ویرایش اثر حاضر را بر عهده داشت و نیز دفتر امور تربیت اخلاقی معاونت تهذیب که تدوین اثر حاضر به سفارش آن دفتر بوده، صمیمانه سپاسگزارم.

محمد عالم‌زاده نوری

تابستان ۱۳۹۵